

7/13721
GK.166

17 Ekim 2017

GÜNLÜDÜR

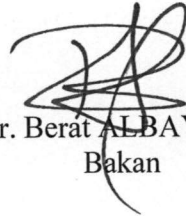
Sayı : 64272063-610- **27919**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-13721)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 05.06.2017 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.07-7/13721-102073 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 08.06.2017 tarihli ve 55607020-610-E.38308 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Zeynep ALTIOK' un Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/13721 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-13721 Esas Numaralı Önerge Cevabı (1 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı »
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlık » Kanunlar ve Kararlar Genel
Müdürlüğüne

Sorular 1, 2, 3:

Aydın Söke'nin Kisir Mahallesi'nde 1958 yılında açılan ve rehabilite edilmeden bırakılan uranyum madenleri Kisir Mahallesi'nin "Kanser köy" olarak anılmasına sebep olacak şekilde tehlike saçtığı yazılı ve görsel medyada yer almakta, bölge çevre dernekleri ve meslek odalarından da benzer şekilde değerlendirmeler yapılmaktadır. Rehabilite edilmeden bırakılan uranyum kuyularının etrafından konunun uzmanları tarafından yapılan radyasyon ölçümlerinde olması gerekenden 468 kat daha fazla radyasyon tespit edilmiştir. Mahalle muhtarı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nun gelip ölçüm yaptığı fakat OHAL gerekçesiyle sonuçlarını açıklamadığını bildirmiştir. Kisir mahallesi 363 nüfusa sahip, ayrıca taşınmalı eğitimden dolayı da farklı köylerden her gün 13 öğrencinin geldiği bir mahalle ve bu nüfus her gün bu tehditle karşı karşıya. Nitekim son 15 yılda 70'ten fazla insanın bu mahallede kanserden öldüğü bilgisi mevcut. Bu gerçekliğe rağmen uranyum madenleri aynı şekilde bölgede varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Dahası uranyum madenleri su kaynaklarının yanı başında yer almakta, bölgede organik tarım yapılmakta ve yakında bir mandıra açılacağı bilgisi mevcuttur. Bir mahalleyi, bir bölgeyi, hatta tarımsal üretimle ülkenin her yerini uranyum madenleri kanser hastalığı ile tehdit etmektedir. Bu bağlamda;

-Türkiye Atom Enerjisi Kurumu en son hangi tarihte Aydın, Söke Kisir Mahallesi'ne ölçüm yapmaya gitmiştir?

-Bu ölçüm sonuçları nedir? Bu sonuçlar olması gerekenden kaç kat fazladır?

-Bu ölçüm sonuçları bölge halkıyla ve kamuoyuyla paylaşılmış mıdır? Paylaşılmadıysa neden, hangi kanuni gerekçe ile paylaşılmamıştır?

Cevaplar 1, 2, 3:

Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) personelinden oluşan bir ekip 24.08-22.10.2015 tarihleri arasında bölgede çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalar kapsamında bölgede radyasyon ölçümleri yapılmış, analizler için de örnekler alınmıştır. Bu ölçümlerin sonuçları 16.12.2015 tarihinde yazı ile Aydın Valiliğine bildirilmiştir. Ayrıca 18.05.2017 tarihli ve halen TAEK'in resmi internet sitesinde bulunan "Aydın İli Söke İlçesi Kisir Mahallesi'nde Yüksek Radyasyon Ölçümü ve Kanser Hastalığı ile İlgili Basında Yer Alan Haberler" başlıklı basın açıklamasında ölçüm sonuçları yer almaktadır. Dolayısıyla ölçüm sonuçlarının OHAL gerekçesiyle açıklanmadığı iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır.

Sorular 4, 5, 6:

-Türkiye'de toplam bu şekilde açılmış olup da rehabilite edilmeden terkedilen uranyum madeni vardır?

-Rehabilite edilmemiş uranyum madenlerinin yanı başında organik tarım nasıl yapılır? Buradan elde edilen organik olduğu iddia edilen ürünlerde radyasyon incelemesi yapılmış mıdır?

-Hükümetinizin Kisir Mahallesi'nde bulunan uranyum madenlerine ilişkin eylem planı nedir? Bu uranyum madenleri ne zaman rehabilite edilecektir?

Cevaplar 4, 5, 6:

Ülkemizde son dönemde bu amaçla açılan sondajlarda çalışmalar tamamlandıktan sonra sondaj alanında her türlü rehabilitasyon ölçümleri yapılmakta olup, halen işletmede olan herhangi bir uranyum veya toryum maden yatağı bulunmamaktadır. Daha önceki yıllarda Kisir ve civarında Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) tarafından yapılan çalışmalarda önemli olabilecek uranyum rezervleri tespit edilmemiştir.

Söz konusu alanda MTA tarafından en son 2014 ve 2016 yıllarında yerinde çalışmalar yapılmış olup, soru önergesinde belirtilen alanda gözlenmiş olan betonların, araştırmalar sırasında kullanılan sondajlara ait beton platformları olduğu, kuyuların ise kazma ve kürek yardımı ile numune alımı için açılmış olan çukurlar olduğu görülmüştür. Kisir ve civarında yapılan yerinde incelemelerde çevre açısından olumsuz herhangi bir durum görülmemiştir.